

רב"ט מריל צבי ("צביקה")
2084351

בן חסיה ואהרון

נולד ב- ב' טבת תשי"ב 31.12.1951

התגייס לצה"ל באוקטובר 1969

שרת בגדוד יהבוקעים הראשון (51)

נפל ב- י"ט אייר תשל"א 13.5.1971

בעת מילוי תפקידו.

מרדכי צבי,

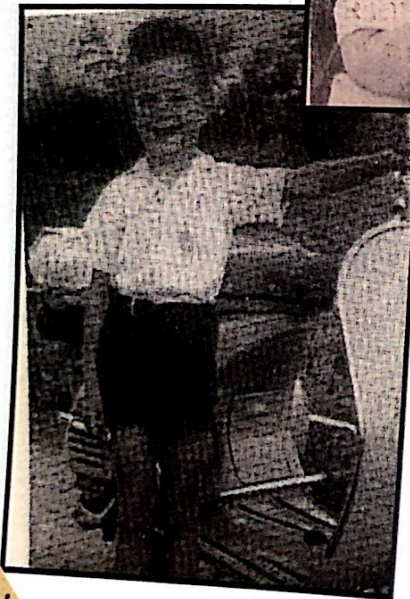
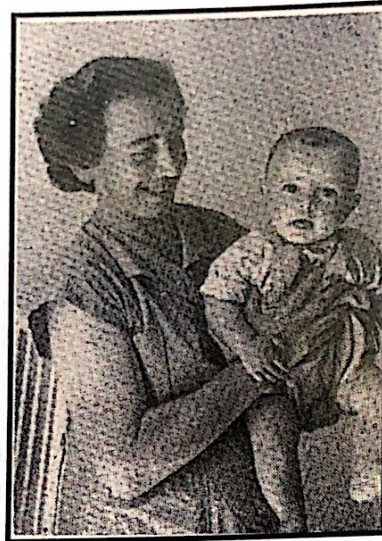
בן אהרן וחסייה. נולד ביום ב' בטבת תשי"ב (31.12.1951) בקיבוץ גבעת השלושה. הוא למד בבית-הספר היסודי ובבית-הספר התיכון בגבעת השלושה. הוא החל ללמוד בגיל צעיר מדי, אך הפער בגיל לא הפריע לו. במשחקים בטיולים ובמחנות תמיד סמכו עליו יותר מאשר על האחרים. כאשר היו זקוקים ליד חזקה – מצאוה בו. תמיד היה נכון להטות שכס ולשאת תרמיל מלא וגדוש.

הוא גיס לצה"ל בסוף אוקטובר 1969. תחילת דרכו בעבא הייתה קשה, אולם הוא ידע להתגבר על כל המכשולים באמצעות ההגיון, השכל הישר, המרץ והתושיה אשר נתברך בהם בשפע. הוא ידע להקנות ביטחון מלא לכל הסובבים אותו. תמיד ידע לעזור, לעודד ולומר מלה טובה, לחייך חיוך מקסים ועם זאת, כמפקד – ידע גם להיות תקיף בנתנו פקודה, שאן עליה עוררין. באימונים ובמבצעים היה הנועז והנמרץ מכל חבריו. הוא אהב מכל את המרחבים הגדולים, במקומות בהם יכול היה להימצא לבדו. כאשר היה בקורס עניחה, ולאחר שענה פעם ופעמיים הגיע הביתה ואמר: "גדול! זה עצום! אתה לבדך – ואתה מרחף – חוויה עצומה!". בתחילה לא רצה לשמוע כלל על "גולני", אבל לאחר שהגיע שמה התאקלם ונטל גם חלק בפעולות מעבר לגבול. הוא היה ביישן במקצת מטבעו, ועבר זמן מה עד שהתרגל למעב, אבל לאחר שהתרגל לחברה חדשה ולאנשים, מצא אתם שפה משותפת. הוא לא הרבה לספר על מעשיו בעבא, כי תמיד חשב שמעשיו אינם העיקר. צבי התגלה כבעל אישיות רגישה ואנושית בעת היותו בתעסוקה באיזור רצועת עזה, כאשר נתגלתה לעיניו הטרגדיה של העם הערבי במלוא עוצמתה. הוא מצא בהתנהגותו את שביל הזהב, כדבריו: "אסור לגרום למעב שבו יוכל ערבי להטיח בפניך את אשר עם לבבו, באן יכולת להגיב על-כך כרעונך, ובמקביל לכך צריך להביא אותו לידי חרדה". אור ליום י"ט באייר תשל"א (13.5.1971), נפל בעת מילוי תפקידו. הוא הובא למנוחת-עולמים בבית-הקברות בקיבוץ גבעת-השלושה.

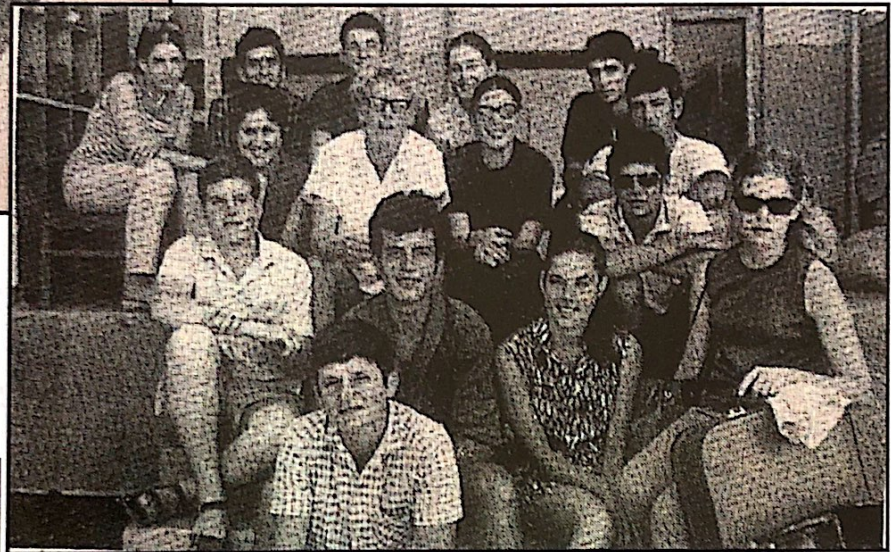
מפקדו כתב במכתב תנחומים להורים: "צביקה הגיע אלינו באימון החורף ומיד נתגלה שהוא מיוחד ושונה משאר החיילים. הדבר התבטא בחיילות למופת, על-אף הופעתו המרושלת והשונה. צבי התגלה כמפקד מעולה, מהטובים בפלוגה ובמחלקה. חיוך של שמחה ואושר היה נסוך תמיד על פניו, חיוך אשר למראהו לא יכולתי מעולם לכווס עליו, או לבוא אליו בטענה – לא אני ולא שאר מפקדיו". מפקד פלוגתו כתב בן שאר דבריו: "הוא היה חייל ומפקד בעל טקט. ידע תמיד לומר את המלה הנכונה במקום הנכון ובזמן הנכון. ידע תמיד להציע ובהרבה מקרים קיבלנו את הצעותיו. הוא לא היה מוגבל בשטח החשיבה. החשיבה העבאית היא יסוד לאי-שכחה של דברים קטנים – ואכן כך חשב צבי תמיד וכך תיכנן את עבודתו עם חייליו לצוות. תמיד ידעתי אל מי לפנות כשהיה דבר-מה קשה לביצוע ותמיד נעניתי בחיוב. לעתים היה נראה אדיש אבל בתוך-תוכו היה אכפת לו הכל, כדי שהצוות שלו יצטיין, ושהפלוגה שלו תהיה הטובה. – – – יושר, הגיונות, מרץ, תושייה, חדות-חיים, אחריות, מסירות, לויאליות למפקדיו ופקודיו – אלו היו תכונותיו. דיוק דיווחים במעשים ובמתן פקודות – כל אלה היו מנת חלקו של צבי. כך הכרתי את צבי".

במלאת "שלושים" לנפילתו הופיע "עלון הגבעה" בגבעת-השלושה שהוקדש לצבי; באייר תשל"ב הוציאה גבעת-השלושה לאור חוברת בשם "צביקה ובה דברים משל עמיתיו, מפקדיו וחבריו.

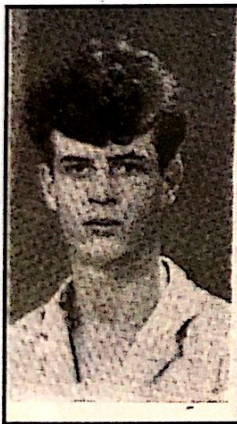
ילדותי

בעת נעוריו

עם סיום לימודיו

בהגיעו למצוות

מרייל צבי ז"ל
1951-1971

עם חבריו ללימודים

מרייל עבי ז"ל

1951-1971

גדוד "הבוקעים הראשון" (51)

גדוד 51, הגדוד הראשון של חטיבת גבעתי חטיבה מס' 5 ועל כן נקרא '51'. הגדוד צורף לחטיבת גולני רק בשנת 1956 אך מורשת הקרב שלו ושמם נעוצים בימי תש"ח במבצע יואב שמטרתו הייתה הבקעת הנגב הנצור ושבירת הצבא המצרי. גדוד 51 עשה את הצעד הראשון לפתיחת הדרך ומכן שמו.

במלחמת העצמאות הופעלה חטיבת גבעתי במסגרת כוחות פיקוד דרום במבצע גדול, מבצע יואב שבמהלכו נכבשו הערים אשקלון וקריית גת. היה זה גדוד 51 שכבש את "משלטי הצומת" שהיה הצעד הראשון להבקעת הנגב הנצור. 1956, מבצע קדש (עדיין במסגרת חטיבת גבעתי) כבשו לוחמי גדוד 51, בשיתוף לוחמי חי"ר מוצנח ופלוגת נח"ל את מוצב נוקייב במבצע שנקרא "כנרת". באוקטובר 1956 הוטל על חטיבת גולני משימה לכבוש את מוצב רפיח. המאמצים הראשונים נעשו ע"י גדוד ברק וגדוד גדעון והמאמץ השני נעשה ע"י הבוקעים הראשון, שבמאמץ רב ובדבקות במשימה הצליח לכבוש את מוצבי רפיח.

ב-1967, מלחמת ששת הימים תפקד הגדוד בפעילות בביטחון שותף בגבול סוריה בשולי רמת הגולן. כמו כן השתתף הגדוד בקרבות המאבק על המים וכן הוטל עליו כיבוש מוצב תל עזזיאת שהיה מבוצר, מגודר וממוקש. הקרב התנהל על פי התוכניות וזכה לשבחים רבים. גם בכיבוש תל פאחר לקח הגדוד חלק בקרב העקוב מדם בו נהרגו רבים מחיילי החטיבה. בין מלחמת ששת הימים ליום כיפור השתתף הגדוד במלחמת ההתשה בקו ברלם בתעלת סואץ, בהר דב ובפתחלנד.

במלחמת יום הכיפורים היו לוחמי הגדוד בחופשה בבית, לכן הוזעקו הלוחמים לרמת הגולן. יודק' הפלד, מג"ד גדוד 51 דאז, יצא יחד עם פלוגה אחת ושני צוותים של הפלס"ר למוצב החרמון, המוצב הראשון שנפל בידי הסורים במלחמה. לאחר שעתיים של קרב עקוב מדם הורה המח"ט לסגת. ניסיון נוסף לכיבוש המוצב נעשה במסגרת מבצע "קינוח" ע"י לוחמי גדוד 51 בשיתוף לוחמים מכוח ממונע 17, בא"ח 1 והפלס"ר. לבסוף, לאחר קרב קשה הונפו דגל המדינה ודגל החטיבה על אנטנות מוצב החרמון אשר נקרא מאוחר יותר ה"עיניים של המדינה". בקרב זה נהרגו 55 מחיילי החטיבה ו-79 לוחמים נפצעו.

במלחמת שלום הגליל כבשו לוחמי גדוד 51 מערכת מוצבים לא הרחק מהבופור, סמוך לעיירה נבטיה. מאז ועד היום פועלים לוחמי הגדוד בלחימה שותפת ויוזימית בשמירה על יישובי קו הצפון, יהודה ושומרון ואזור חבל עזה.

"רק אלו היודעים להגן על חירותם זכאים לה"

הנוף האנושי של החטיבה

הנוף האנושי של חטיבת גולני במלחמת העצמאות היה מגוון ורב־פנים. הוא מאפיין את "דור תש"ח" בארץ־ישראל של אותם הימים. מייסדי החטיבה, ראשוני לוחמיה ומפקדיה, היו אנשי ההתיישבות, עובדי־אדמה מן המושבה, המושב והקיבוץ של מרחבי הגליל והעמקים, ובתוכם שומרי מסורת לא מעטים. אליהם נוספו במרוצת חודשי לחימה ארוכים בני עיר רבים ואף עולים חדשים אנשי גח"ל ומח"ל. ראוי לציין, כי בימי תש"ח היו בחטיבת גולני בחורות רבות, אשר שירתו בכל היחידות בתפקידים שונים, ורבות מהן פעלו כקשריות או חובשות קרביות. כבר במלחמת העצמאות היתה חטיבת גולני כור היתוך לילידי הארץ ולבני העליות השונות. בסיכום המבוא שכתב נחום גולן לספר "אילן ושלח" נאמר: "...צמחנו בנוף הגלילי ובמישורי העמקים, ובמרחבי הנגב הרחבנו אופקים – התבגרנו. ההתיישבות בעמקים ובגליל היא שנתנה לחטיבה את צביונה וחותמה המיוחד, וממנה ספגה את ערכיה, כי על כן היתה החטיבה כפרית ונאמנה לערכים שינקה בגושי התיישבות אלו. ציינו אותה תכונותיו של עובד־האדמה ויושב־הכפר: עקשנות, צמידות למשימה, שורשיות ושקט..."

המקומות המנויים הם:

1. בית המדרש הגדול
2. בית המדרש הקטן
3. בית המדרש החדש
4. בית המדרש החדש
5. בית המדרש החדש
6. בית המדרש החדש
7. בית המדרש החדש
8. בית המדרש החדש
9. בית המדרש החדש
10. בית המדרש החדש
11. בית המדרש החדש
12. בית המדרש החדש
13. בית המדרש החדש
14. בית המדרש החדש
15. בית המדרש החדש
16. בית המדרש החדש
17. בית המדרש החדש
18. בית המדרש החדש
19. בית המדרש החדש
20. בית המדרש החדש
21. בית המדרש החדש
22. בית המדרש החדש
23. בית המדרש החדש
24. בית המדרש החדש
25. בית המדרש החדש
26. בית המדרש החדש
27. בית המדרש החדש
28. בית המדרש החדש
29. בית המדרש החדש
30. בית המדרש החדש
31. בית המדרש החדש
32. בית המדרש החדש
33. בית המדרש החדש
34. בית המדרש החדש
35. בית המדרש החדש
36. בית המדרש החדש
37. בית המדרש החדש
38. בית המדרש החדש
39. בית המדרש החדש
40. בית המדרש החדש
41. בית המדרש החדש
42. בית המדרש החדש

06/06/2014 11:00 AM

חטיבת גולני בתקופת שרותו

"מלחמת המרדפים",

"מלחמת ההתשה", "מלחמת אלף הימים". באותן שלוש שנים נטלו לוחמי חטיבת גולני חלק עם שאר כוחות צה"ל בפעילות מבצעית רבה ביותר, של חדירות, פשיטות, סיורים אלימים, מארבים ופעילות בטחון שוטף אינטנסיבית. פעילות החטיבה נפרסה בכל הגזרות: מגזרת קו "בד-לב" בגבול התעלה, דרך רצועת עזה, בקעת הירדן, רמת הגולן, ועד גבול הצפון ודרום-לבנון. המאבק העיקרי לא היה כנגד האויב המצרי, הירדני או הסורי אלא נגד המחבלים, שהפכו את בקעת הירדן ומדבר שומרון לזירת הפעילות העיקרית. במאי, יולי ואוגוסט 1969 ביצעו חיילי חטיבת גולני שלוש פשיטות בגזרת עמק בית-שאן: פשיטה על הכפר הירדני אלי-בס, על מוצב ה"חרוט" (בגזרת אשדות-יעקב) ועל תעלת הע'ור הירדנית ממזרח לגבול הבינלאומי.

באימונים

מפקד גדוד 51 - ראובן אליעז בתקופת שרותו של צביקה

עם רעיו לשירות

עם רעיו לשירות

עם רעיו לשירות

אזור נפילתו ברמת הגולן

כותבים לזכרו

צבא הגנה לישראל

גדוד הבוקעים הראשון

כ"א אייר תשל"א

16 במאי 1971

משפחת מריל היקרה,

צביקה, בנכם, נפל בעת מילוי תפקידו, שעה שהיחידה
היתה בסדרת אמונים מרוכות.

צביקה הגיע אלינו באמון חורף האחרון ומיד נתגלה
שהוא מיוחד ושונה משאר החיילים.

הדבר התבטא בחיילות למופת, על אף הופעתו המרושלת
והשונה.

צביקה נתגלה כמפקד מעולה, מהטובים בפלוגה ובמחל-
קה. חיוך של שמחה ואושר היה נסוך תמיד על פניו, חיוך
אשר למראהו לא יכולתי מעולם לכעוס עליו, או לבא אליו
בטענות, לא אני ולא שאר מפקדיו.

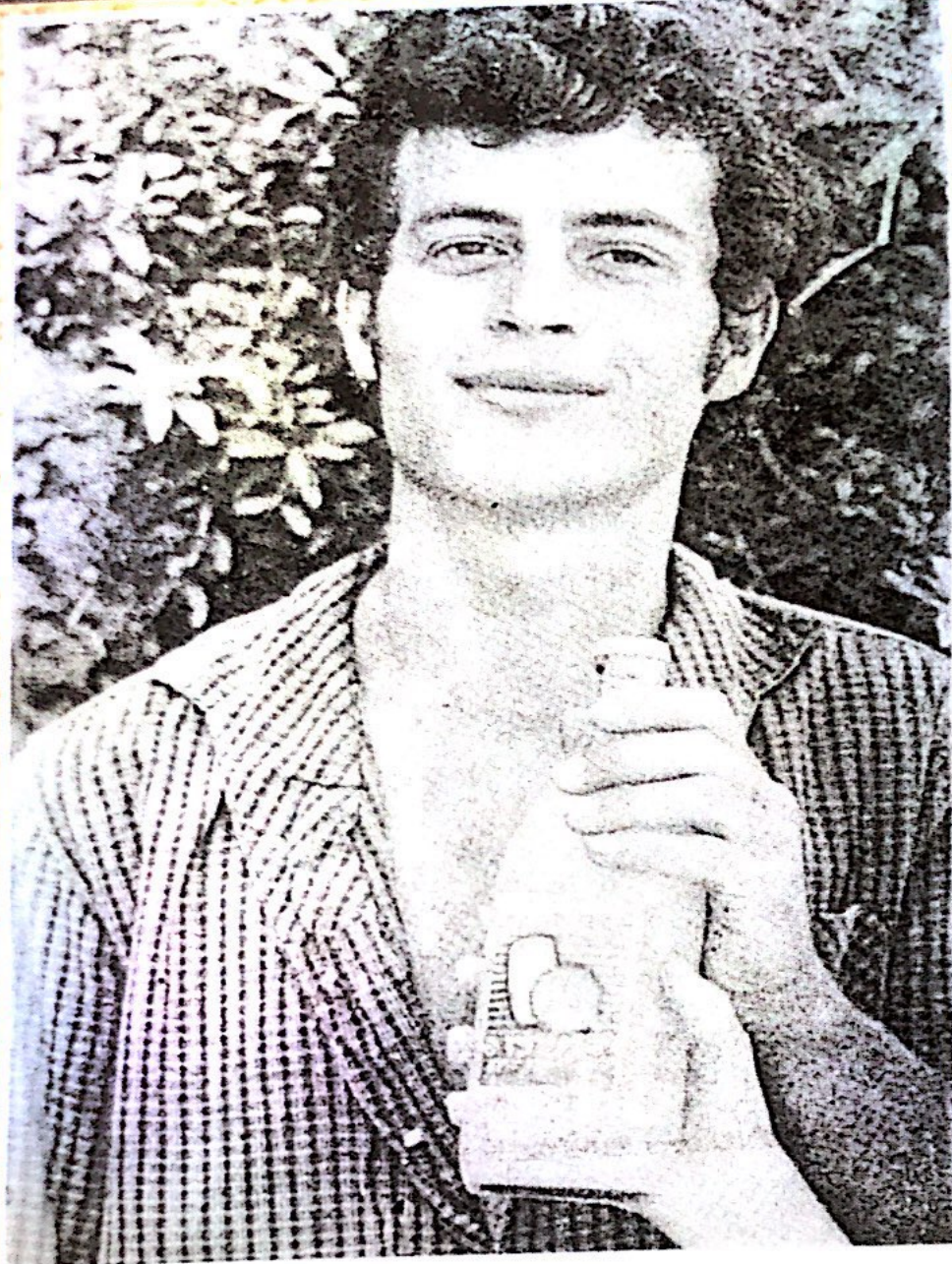
צביקה היה מיוחד ושונה מכולם וכך נזכרהו.

מותו בא עלינו כמהלומה עזה, כרעם ביום בהיר.

יהי זכרו מבורך.

אליעז ראובן, סא"ל

מפקד היחידה

במסיבת סיום הלימודים בעין-חרוד

יעקב ליפשיץ:

נקפד פתיל חייו של צביקה, בן הזקונים של חסקה ואהרון.
מציאות החיים האכזרית של הארץ הזאת מכתיבה לנו דבר לא טבעי —
אלחנו הזקנים מבכים את צעירינו, את המיטב שלנו.
נקפדו שנים, חלומות ותקוות, וצביקה עוד לא בן עשרים. על משמרתו
נפל. על משמר החיים שלנו. על עצם הקיום, אוהבי ושואפי שלום אנו; אן
נשיג את זה רק בהיותנו חזקים ודרוכים.
אין בפינו תנחומים לחסקה, לאהרון, לנפתלי ושמואליק, למיכלי ויהודית
ולכולנו.
יהי רצון שקרבנו לא יהיה קרבן שוא ושציון לבטח תשכון.

כשגמרתי להכין את כל אשר כתבו חבריו לחיל
הרהרתי: בכלל לא הכרנו את צביקה; לא הספקנו
להכירו. ודאי, הכרנוהו כילד, כפעוט מתולתל,
כתלמיד, כנער — אך כגבר, כאיש מן החברה הבוגרת —
רק חבריו ליחידה הצבאית הכירוהו.
אנו, פשוט לא הספקנו לתהות על קנקנו.
הם, חבריו לצוות הצבאי, חיילי הכתה בצה"ל, במחלקה,
בפלוגה ובגדוד — הם למדוהו וידעוהו והמה שמביאים
בפנינו את דמותו של צביקה בכל כך הרבה רגש,
בכל כך הרבה חיבה.
הם, חבריו, מספרים לנו על צביקה החייל ללא חת;
צביקה החבר-המפקד; צביקה המרכז ומפיץ את החייל
של צוותו.
הם, חבריו לשירות הצבאי, מספרים לנו על צביקה האיש
השקול בדעתו ומבין נפש הילדים הערביים, כשהוא
מנסה בטריק אנושי מאוד לתת לילדים האלה להשתחרר
מידיהם — אולי ושמא בכך יתרום גם להשתחררותם
מהשנאה — תוצר ההסתה התמידית נגדנו...
קבלנו צביקה חדש, אך רק בדמות ובתיאור, בסיפור
אהבה של חבריו —
והכאב והדוויי הולכים ורבים עוד יותר, על כי לא יוסיף
להיות עוד בין החיים.
תרומת החיילים מיחידתו לתיאור הטיפוס היפה
הזה — היא ברכה, שיש להנציחה, לשמרה.
לזכור אותה.

צביקה היקר,

בצער וביגון רב נפרדים אנו היום ממך. כל פרידה היא קשה; אבל זו קשה מכולן.

הגעת אלינו בחורף של שנה זו, כשכל הפלוגה היתה באימון-חורף, בבוקר. באת אלינו, כשאתה עם נסיון קצר בשטח הצבאי. כולנו, ואני בין אלה, חששנו תמיד לקבל חיילים וכלי-שכן מפקדים מיחידות אחרות. טבעי הדבר לכל פלוגה מקובצת. אבל אתה הוכחת לנו, לא פעם, שהחששות היו לשוא. התאקלמת בפלוגה בצורה יוצאת מן הכלל. עשית את הדברים בצורה הכי טובה ומשכנעת, ואף טוב מאיתנו.

ההגיון, השכל הישר, המרץ והתושיה היו אצלך בשפע. ידעת להקנות בטחון מלא במפקדך ובפיקודיך. תמיד ידעת לעודד ולעזור, לאמור מלה טובה, לחייך חיוך מקסים, אבל יחד עם זה ידעת גם להיות מפקד במלוא מובן המלה; ולהיות תקיף וכן נותן פקודה, שאין עליה עוררין. וכל זה ברוח טובה.

את האמת להגיד — מעטים כמוך ישנם היום ביחידה; ואתה, צביקה היית שייך לאותו מיעוט קטן.

באימונים ובמבצעים היית הנועז והנמרץ מכולנו. רק לפני שבוע קבלת משימה קשה מאוד לביצוע ובצעת אותה, יחד עם חבריך, בצורה הטובה ביותר. זה ישמש לכולנו אבן-בוחן להמשך.

לעתים כעסנו עליך. אבל תמיד הערצנו אותך וידענו מה ערכך. במאמצים לשיפור הרמה של הפלוגה שלמת בדבר הכי יקר — בחייך. אבדן חייך היקרים יהיה לנו אות אזהרה נוסף, לבל יקרה שנית. הסתערת בראש הטור, לפני כולם, וזה אופייני לך, ואנו כפויי טובה, פגענו בך פגיעת מוות. אם כי עשינו זאת בשגגה — הרי כולנו מרגישים רגש אשמה; ועל כך סליח לנו, צביקה היקר.

עומד אני היום דום על קברך. אמרתי מעט מאוד מכל מה שרציתי לאמור, לא על מנת לאמור אותם, כי כך נהוג לעשות, כי כזה היית באמת, ואת זאת ספרתי.

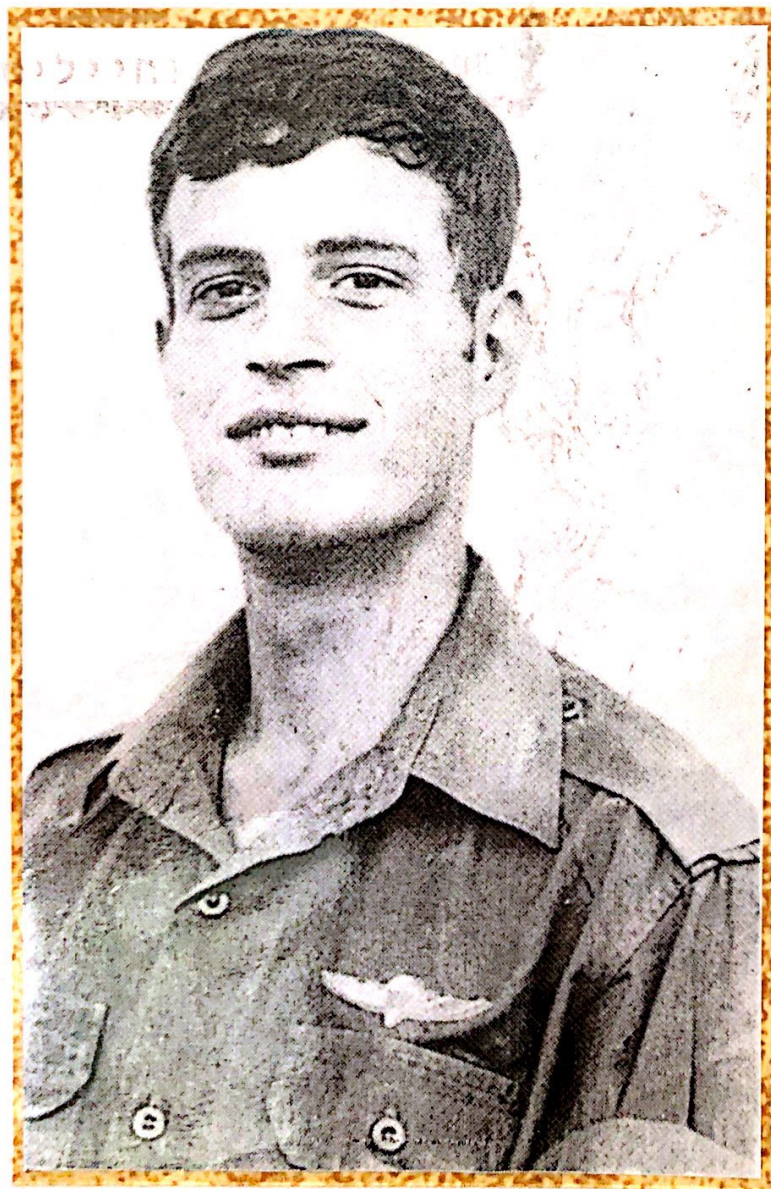
אין ניחומים ואין מלות נחמה להגידם להורים, האחים, המשפחה וחברי המשק. לכולכם אגידה: אנו אתכם גאים בצביקה!

ואוסיף: צביקה היקר! אנו גאים בך וזכרך לא ימוש מקרבנו — חבריך ומפקדיך ליחידה.

צביקה מריל

1951-1971

רציתי לקטוף פרח בגן
ואמא אמרה לי: "אסור הוא מוגן
ובכל העולם יש חוקים
לא לקטוף פרחים מוגנים".
ואולי אני סתם ילדה קטנה
שלא יודעת ולא מבינה
אבל אני חושבת שכ"כ מוזר
שפרחים אסור וחיילים מותר.